

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia   grudnia 2010 r.

**Pan
Tomasz Zawacki
Prezes Zarządu
Centrum Produkcyjnego Pneumatyki
„PREMA” S.A.
w Kielcach**

P/10/048
LKI-4101-14-01/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Centrum Produkcyjnym Pneumatyki „PREMA” Spółka Akcyjna w Kielcach („PREMA” S.A. lub Spółka) kontrolę w zakresie restrukturyzacji przemysłu maszynowego w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Zarządu Spółki w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności:

- osiągnięcie za wszystkie lata okresu objętego kontrolą zysku na działalności Spółki;
- opracowanie i wdrożenie do produkcji nowych wyrobów.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

- nieosiągnięcia celu strategicznego założonego w *Planie strategicznym CPP PREMA S.A. na lata 2006- 2009 Strategii zrównoważonego rozwoju poprzez dywersyfikację produktów i rynków*, dotyczącego wzrostu sprzedaży wyrobów i wzrostu rentowności działalności;
- niezrealizowania planowanych nakładów inwestycyjnych i remontów.

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Podstawowym źródłem przychodów Spółki w latach 2006 – 2010 (I półrocze) były przychody z działalności operacyjnej, których udział w strukturze przychodów ogółem wynosił średnio 97,2%. Natomiast przychody z lokat terminowych środków pieniężnych wynosiły średnio 1,7% przychodów ogółem. W badanym okresie „PREMA” S.A. utworzyła terminowe lokaty bankowe środków pieniężnych, które na koniec I półrocza lat 2006 – 2010 wynosiły odpowiednio 9.864 tys. zł, 8.000 tys. zł, 8.300 tys. zł, 9.100 tys. zł oraz 8.100 tys. zł.

W ocenie NIK lokowanie przez Spółkę nadwyżek środków finansowych zabezpieczało je przed utratą wartości. Podkreślić jednak należy, że lokowane środki nie były wykorzystywane w sposób spełniający kryterium celowości czyli do realizacji ustawowych zadań „PREMY” S.A.

Przychody ze sprzedaży produktów zmniejszyły się z 18.473 tys. zł w 2006 r. do 11.428 tys. zł w 2009 r. (o 38,1%). Najwyższy spadek przychodów ze sprzedaży ogółem nastąpił w 2009 r., w którym przychody te zmniejszyły się w porównaniu do 2008 r. o 6.901 tys. zł (o 23,8%). Podstawową przyczyną zmniejszenia przychodów ze sprzedaży w 2009 r. był znaczny, bo wynoszący ponad 50% spadek zamówień przemysłu maszynowego na wyroby „PREMY” S.A. Podjęte przez Zarząd Spółki działania zmniejszające koszty działalności operacyjnej o 5.706 tys. zł, pozwoliły na wypracowanie za 2009 r. zysku na działalności operacyjnej wynoszącego 304,3 tys. zł oraz zysku netto w kwocie 676,1 tys. zł, który był jednak niższy od zysku za 2008 r. o 1.195 tys. zł.

W 2009 r. w porównaniu do 2008 r. zmniejszono koszty wynagrodzeń o 21,2%, koszty zużycia materiałów o 25,9%, koszty obróbki obcej o 54,5%, usług transportowych o 8,4%, reprezentacji o 18,8%, usług pozostałych o 20,2%, usług bankowych o 32,9% i podróży służbowych o 14,9%. Zmniejszono również średnie zatrudnienie o 9,4%.

Wszystkie lata okresu objętego kontrolą Spółka zamykała zyskiem netto wynoszącym za 2006 r. – 2.269,7 tys. zł, 2007 r. – 2.691,2 tys. zł, 2008 r. – 1.610,2 tys. zł oraz 2009 r. – 676,1 tys. zł.

2. Uchwałą nr 23/06 z 14 lipca 2006 r. Zarząd Spółki przyjął do realizacji dokument pn. *Plan strategiczny CPP PREMA S.A. na lata 2006- 2009. Strategia zrównoważonego rozwoju poprzez dywersyfikację produktów i rynków (Plan strategiczny)*. Rada Nadzorcza Spółki uchwałą z 21 grudnia 2006 r. pozytywnie zaopiniowała *Plan strategiczny*. Główny cel strategiczny określono jako systematyczny wzrost wartości Spółki dla akcjonariuszy wyrażony wzrostem jej zysku netto oraz wzrostem udziału w rynkach pneumatyki, hydrauliki i automatyki zarówno w kraju jak i za granicą.

Założono, że w latach 2006 – 2009 przychody ze sprzedaży netto wzrosną z poziomu 24.500 – 25.580 tys. zł do poziomu 29.300 – 31.300 tys. zł, a zysk netto z poziomu 2.450 – 2.700 tys. zł do poziomu 4.400 – 4.700 tys. zł.

Stwierdzono, że w latach 2006 – 2008 założone w *Planie strategicznym* przychody netto ze sprzedaży były realizowane. Natomiast nie osiągnięto przewidywanego zysku netto. W 2009 r. uzyskane przychody netto ze sprzedaży w kwocie 22.107 tys. zł, były znacznie niższe od przyjętych na ten rok w *Planie strategicznym*. Zmniejszenie przychodów wpłynęło

na wysokość zysku netto, który za 2009 r. wyniósł 676,1 tys. zł i był znacznie mniejszy od przewidywanego w wysokości 4.400 – 4.700 tys. zł.

W badanym okresie nie udało się osiągnąć zakładanego w *Planie strategicznym* wzrostu rentowności działalności, co zdaniem NIK, wpłynie niekorzystnie na pozycję Spółki w przyszłych okresach.

Plan strategiczny zakładał w latach 2006 – 2009 opracowanie i wdrożenie do produkcji 17 nowych pozycji wyrobów, z których wpływy ze sprzedaży stanowić winny w 2009 r. od 13 do 15% przychodów ze sprzedaży ogółem. W ramach dywersyfikacji oferty rynkowej Spółka zamierzała uruchomić produkcję i sprzedaż elementów hydrauliki.

Stwierdzono, że zrealizowane zostały wszystkie zaplanowane nowe uruchomienia. Ponadto w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 listopada 2010 r. Dział Głównego Inżyniera „PREMY” S.A. opracował 1.054 konstrukcji wyrobów na specjalne zamówienie klientów.

W zawiązku z upływem okresu obowiązywania *Planu strategicznego*, w okresie od stycznia 2010 r. Spółka działała bez aktualnej strategii rozwoju. Dopiero 3 listopada 2010 r. Pan Prezes wydał polecenie nr 8/10 w sprawie aktualizacji *Planu strategicznego* na lata 2010 – 2012.

3. W okresie objętym kontrolą wartość netto majątku „PREMY” S.A. wzrosła z 24.845,1 tys. zł na koniec 2006 r. do 25.508, tys. zł na 30 czerwca 2010 r. (o 2,7%).

Główną pozycją majątku stanowią aktywa obrotowe, których wartość w badanym okresie wzrosła z 17.786,9 tys. zł na koniec 2006 r. do 19.546,2 tys. zł na 30 czerwca 2010 r. (o 9,9%). W grupie majątku obrotowego główną pozycję stanowią krótkoterminowe aktywa finansowe w postaci środków pieniężnych gromadzonych na lokatach terminowych. Na koniec I półrocza 2010 r. ich udział w strukturze majątku obrotowego wyniósł 43,7%. Natomiast udział zapasów wyniósł 24,1%, a należności krótkoterminowych – 18,1%.

Wartość netto majątku trwałego Spółki zmniejszyła się w badanym okresie z 7.058,2 tys. zł na koniec 2006 r. do 5.961,8 tys. zł na 30 czerwca 2010 r. (o 15,5%), w tym wartość środków trwałych zmniejszyła się z 6.780,2 tys. zł do 5.683,9 tys. zł (o 16,1%).

Majątek trwały „PREMY” S.A. charakteryzuje znaczne zużycie, które na 30 czerwca 2010 r. wynosiło ogółem 74,9% i było wyższe o 10,7% od stanu na 1 stycznia 2006 r. Największy stopień umorzenia na koniec I półrocza 2010 r. wystąpił w pozostałych środkach trwałych (82,5%) oraz w urządzeniach technicznych i maszynach (79,8%). Spadek wartości majątku trwałego spowodowany był głównie niską realizacją planu inwestycji i remontów.

Z planowanych na lata 2006 – 2010 łącznych nakładów inwestycyjnych w wysokości 19.966 tys. zł zrealizowano 3.603 tys. zł (18%). Natomiast planowane w ww. okresie wydatki na remonty w kwocie 1.056 tys. zł wykonano w wysokości 721 tys. zł (68,3%). Spośród planowanych do realizacji zadań inwestycyjnych niezrealizowano głównie: zakupu zintegrowanego systemu do zarządzania firmą typu ERP/MRP II za 2.000 tys. zł, modernizacji lakierni za 500 tys. zł, zakupu frezarki uniwersalnej za 400 tys. zł, zakupu współrzędnościowej maszyny pomiarowej za 250 tys. zł. Mniejsze były również w stosunku do planu o 350 tys. zł wydatki na zakup oprzyrządowania.

Wprowadzanie do planu inwestycyjnego Spółki przez cztery lata okresu objętego kontrolą zadania dotyczącego wdrożenia zintegrowanego systemu zarządzania firmą ERP

i niezrealizowanie tego zadania, niekorzystnie świadczy o sposobie zarządzania Spółką przez Zarząd.

Pan Prezes wyjaśnił, że główną przyczyną niskich nakładów inwestycyjnych było rozpoczęcie latem 2008 r. kumulacji środków pieniężnych Spółki na lokatach bankowych ograniczając wszelkie wydatki do niezbędnego minimum, aby przygotować się do nadchodzącego kryzysu gospodarczego.

Zdaniem NIK, niezrealizowanie planowanych nakładów inwestycyjnych i remontów wpłynie niekorzystnie na pozycję Spółki w przyszłości.

Podstawowym źródłem finansowania majątku „PREMY” S.A. są kapitały własne, które na koniec I półrocza 2010 r. wynosiły 21.390,7 tys. zł i finansowały majątek Spółki w 83,8%. Niewielki udział w finansowaniu majątku miały zobowiązania krótkoterminowe, stanowiące 7,9% wartości pasywów i rezerwy na zobowiązania wynoszące 7,0%.

4. W latach 2006 – 2008 r. średnioroczne zatrudnienie w Spółce pozostawało na niezmiennym poziomie i wynosiło około 202 etaty. Redukcji zatrudnienia w związku z utrzymującym się kryzysem ekonomiczno-gospodarczym dokonano w 2009 r., zmniejszając w porównaniu do 2008 r. zatrudnienie o 19 etatów. Na koniec I półrocza 2010 r. zatrudnienie wyniosło 173 etaty i było niższe o 29 etatów w porównaniu do 2008 r.

W badanym okresie „PREMA” S.A. dokonywała wypłat wynagrodzeń w terminach wynikających z Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy. Należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz pobranych zaliczek podatku dochodowego od osób fizycznych, odprowadzano do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz urzędów skarbowych w ustawowych terminach.

Udział kosztów osobowych (wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia na rzecz pracowników i zakładowy fundusz świadczeń socjalnych) w kosztach rodzajowych ogółem wynoszący w 2006 r. – 47,4% wzrósł w 2009 r. do 49,6%.

Koszty wynagrodzeń ogółem wypłaconych pracownikom w 2009 r. były niższe w porównaniu do 2006 r. o 6,5%.

Średnie wynagrodzenie miesięczne brutto w przeliczeniu na jeden etat w grupie pracowników administracji wynoszące w 2006 r. – 3.510 zł wzrosło według stanu na 30 czerwca 2010 r. do wysokości 3.956 zł (o 12,7%), a w grupie pracowników produkcji wzrosło z 3.015 zł do 3.514 zł (o 16,6%).

5. Prezes Zarządu „PREMY” S.A. (zarząd jednoosobowy) zrealizował w badanym okresie wszystkie 11 uchwał przyjętych przez radę nadzorczą.

Zgodnie z wymogami art. 382 § 3 ustawy z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych², Prezes Zarządu Spółki przedkładał radzie nadzorczej corocznie do oceny sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowe za ubiegły rok obrotowy. Natomiast zgodnie z art. 395 § 2 Kodeksu spółek handlowych ww. dokumenty przedkładał również do rozpatrzenia i zatwierdzenia przez walne zgromadzenie.

---

² Dz. U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.

Sprawozdania finansowe zawierały wszystkie elementy wymagane art. 45 ust. 2 i 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

Stosownie do art. 69 ust. 1 tej ustawy, Prezes Zarządu Spółki terminowo złożył w Krajowym Rejestrze Sądowym wymagane dokumenty, w tym sprawozdania finansowe i uchwałę walnego zgromadzenia o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku.

Zasady wynagradzania Prezesa Zarządu Spółki ukształtowano zgodnie z wymogami ustawy z 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi⁴, a wypłacone w badanym okresie Panu Prezesowi wynagrodzenia nie przekraczały wysokości określonych w ww. ustawie.

Prezes Zarządu Spółki przestrzegał art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne⁵ oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

Zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2003 r. w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na członka zarządu w niektórych spółkach handlowych⁶, przeprowadzono w styczniu 2006 r. i w marcu 2009 r. postępowania kwalifikacyjne w sprawie powołania Prezesa Zarządu Spółki.

6. Pomimo iż w latach 2006 – 2010 (I półrocze) podstawowe wskaźniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki (rentowności, płynności, aktywności i zadłużenia), kształtowały się powyżej wielkości uznanych za normatywne, to jednak NIK wskazuje, że nie został osiągnięty jeden z celów strategicznych założonych w *Planie strategicznym* na lata 2006 – 2009 dotyczący wzrostu rentowności działalności, co może wpłynąć niekorzystnie na pozycję Spółki w przyszłości. Natomiast utrzymywanie zbyt dużych wskaźników płynności (spowodowane wysokim stanem środków pieniężnych), świadczy o niewykorzystywaniu potencjału Spółki.

Za lata 2006 – 2009 minister skarbu państwa jako właściciel pobrał dywidendę w łącznej kwocie 3.457.473 zł, tj. wyższą o 2.136.843 zł od proponowanej przez Zarząd Spółki. Zgodnie z wyjaśnieniami Pana Prezesa pobranie wyższej dywidendy nie miało istotnego wpływu na sytuację ekonomiczno-finansową Spółki.

Analiza realizacji zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz podatku od towarów i usług (VAT) w czerwcu i grudniu okresu objętego kontrolą wykazała, że prawidłowo naliczone zaliczki miesięczne CIT przekazywano do urzędu skarbowego w terminie do 20. dnia miesiąca za miesiąc poprzedni, zgodnie art. 25 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁷. Natomiast prawidłowo obliczony podatek VAT przekazywano w terminie określonym w art. 103 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług⁸.

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 55, poz. 476 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) podejmowanie niezbędnych działań celem wzrostu sprzedaży wyrobów i wzrostu rentowności działalności Spółki;
- 2) kontynuowanie działań mających na celu opracowanie i przyjęcie strategii rozwoju Spółki po 2009 r.;
- 3) zapewnienie realizacji planowanych zadań inwestycyjnych i remontowych.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.